

ΑΛΓΕΒΡΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ Ι

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΦΥΛΛΑΔΙΟ 1

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ν. Μαρμαρίδης - Α. Μπεληγιάννης

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

<http://users.uoi.gr/abeligia/AlgebraicStructures/ASI.html>

Τετάρτη 10 Οκτωβρίου 2012

Άσκηση 1. Να εξεταστεί ποια από τα επόμενα σύνολα ορίζουν σχέση ισοδυναμίας και στην περίπτωση που η απάντηση είναι καταφατική να προσδιοριστούν οι κλάσεις ισοδυναμίας:

- (1) $f_1 = \{(n, m) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \mid nm > 0\} \subseteq \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$,
- (2) $f_2 = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid x \geq y\} \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}$,
- (3) $f_3 = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid x = y\} \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}$,
- (4) $f_4 = \{(n, m) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid 2/n - m\} \subseteq \mathbb{N} \times \mathbb{N}$.

Άσκηση 2. Στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών \mathbb{C} ορίζουμε δύο σχέσεις \mathcal{R} και \mathcal{S} ως εξής:

$$z \sim_{\mathcal{R}} w \iff z - w \in \mathbb{R}$$

$$z \sim_{\mathcal{S}} w \iff z - w \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$$

Να εξετάσετε αν οι σχέσεις \mathcal{R} και \mathcal{S} είναι σχέσεις ισοδυναμίας στο \mathbb{C} , και, στην περίπτωση κατά την οποία είναι σχέσεις ισοδυναμίας, να περιγράψετε τα σύνολα πηλίκων \mathbb{C}/\mathcal{R} και \mathbb{C}/\mathcal{S} .

Άσκηση 3. Έστω $X = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$ και έστω η σχέση

$$\mathcal{R} = \{(1, 1), (1, 2), (5, 8), (7, 4), \} \subseteq X \times X$$

Να βρεθεί η μικρότερη σχέση ισοδυναμίας $\bar{\mathcal{R}}$ επί του X η οποία περιέχει τη σχέση \mathcal{R} .

Άσκηση 4. Έστω ότι \mathbb{K} συμβολίζει ένα από τα ακόλουθα σώματα \mathbb{Q} , \mathbb{R} , \mathbb{C} , και έστω $M_n(\mathbb{K})$ το σύνολο των $n \times n$ πινάκων με στοιχεία από το \mathbb{K} . Υπευθυμίζουμε ότι δύο πίνακες $A, B \in M_n(\mathbb{K})$ καλούνται **όμοιοι** αν υπάρχει αντιστρέψιμος πίνακας P έτσι ώστε:

$$P^{-1} \cdot A \cdot P = B$$

Δείξτε ότι ορίζοντας:

$$A \sim B \iff \text{ο πίνακας } A \text{ είναι όμοιος με τον } B$$

αποκτούμε μια σχέση ισοδυναμίας στο σύνολο $M_n(\mathbb{K})$. Είναι η πρόσθεση και ο πολλαπλασιασμός πινάκων συμβατή πράξη με την σχέση ομοιότητας;

Άσκηση 5. Έστω X ένα μη-κενό σύνολο και \mathcal{R} μια σχέση επί του X , δηλαδή ένα υποσύνολο του $X \times X$. Να δείξετε ότι η σχέση

$$\bar{\mathcal{R}} = \bigcap \{ \mathcal{S} \subseteq X \times X \mid \mathcal{S} \text{ είναι σχέση ισοδυναμίας επί του } X \text{ και } \mathcal{R} \subseteq \mathcal{S} \}$$

είναι η μικρότερη σχέση ισοδυναμίας επί του X η οποία περιέχει τη σχέση \mathcal{R} . Επιπλέον να δείξετε ότι:

$$\forall a, b \in X : a \sim_{\bar{\mathcal{R}}} b \iff \exists n \geq 0 \text{ και } x_1, x_2, \dots, x_{n+1} \in X : a = x_1 \ \& \ b = x_{n+1}, \text{ και :}$$

$$\begin{cases} (x_i, x_{i+1}) \in \mathcal{R}, & 1 \leq i \leq n \\ \text{ή} \\ (x_{i+1}, x_i) \in \mathcal{R}, & 1 \leq i \leq n \end{cases}$$

Άσκηση 6. Πόσες σχέσεις ισοδυναμίας ορίζονται επί ενός συνόλου X με 5 στοιχεία;

Άσκηση 7. Έστω το σύνολο $A = \{0, 1\} \subseteq \mathbb{Z}$. Να εξεταστεί, αν η αντιστοιχία

$$+ : A \times A \longrightarrow A, \quad (a, b) \longmapsto a + b \text{ (η πρόσθεση των ακεραίων)}$$

ορίζει πράξη επί του A .

Άσκηση 8. Έστω το σύνολο $\mathbb{Q}^* = \mathbb{Q} \setminus \{0\}$. Να εξεταστεί, αν η αντιστοιχία

$$\star : \mathbb{Q}^* \times \mathbb{Q}^* \longrightarrow \mathbb{Q}^*, \quad (a, b) \longmapsto a \star b = \frac{a}{b}$$

ορίζει πράξη επί του \mathbb{Q}^* , και να εξεταστεί, αν πρόκειται για προσεταιριστική ή μεταθετική πράξη.

Άσκηση 9. Έστω X ένα σύνολο και $\mathcal{P}(X)$ το σύνολο όλων των υποσυνόλων του. Υπενθυμίζουμε ότι, αν A, B είναι δύο υποσύνολα του X , δηλαδή $A, B \in \mathcal{P}(X)$, τότε η **συμμετρική διαφορά** τους $A \Delta B$ ορίζεται να είναι το ακόλουθο υποσύνολο

$$A \Delta B := (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$$

του X . Να εξετάσετε αν το σύνολο $\mathcal{P}(X)$ εφοδιασμένο με την πράξη της συμμετρικής διαφοράς

$$\Delta : \mathcal{P}(X) \times \mathcal{P}(X) \longrightarrow \mathcal{P}(X), \quad (A, B) \longmapsto A \Delta B$$

ικανοποιεί τις παρακάτω ιδιότητες:

- (1) Προσεταιριστικότητα.
- (2) Μεταθετικότητα.
- (3) Υπάρχει στοιχείο $E \in \mathcal{P}(X)$ έτσι ώστε: $E \Delta A = A = A \Delta E$; Αν υπάρχει τέτοιο στοιχείο E είναι μοναδικό;
- (4) Υπάρχει, για κάθε στοιχείο $A \in \mathcal{P}(X)$, ένα στοιχείο $A' \in \mathcal{P}(X)$ έτσι ώστε: $A \Delta A' = E = A' \Delta A$; Αν υπάρχει τέτοιο στοιχείο A' , είναι μοναδικό;
- (5) Ορίζουμε στο $\mathcal{P}(X)$ μια σχέση ισοδυναμίας \mathcal{R} ως εξής:

$$\forall A, B \in \mathcal{P}(X) : A \sim_{\mathcal{R}} B \iff |A| = |B|$$

δηλαδή τα υποσύνολα A, B έχουν το ίδιο πλήθος στοιχείων. Είναι η πράξη Δ συμβιβάσιμη με την σχέση ισοδυναμίας \mathcal{R} ;

- (6) Να εξετασθεί αν η εξίσωση

$$A \Delta X = B$$

έχει μοναδική λύση στο $\mathcal{P}(X)$.

Άσκηση 10. Έστω $\mathcal{A} = \{f : \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{C} \mid f \text{ τυχούσα απεικόνιση}\}$. Να δείξετε ότι ορίζοντας

$$\forall f, g \in \mathcal{A} : (f \star g)(n) = \sum_{ab=n} f(a)g(b)$$

(δηλαδή αθροίζουμε όλα τα δυνατά γινόμενα $f(a)g(b)$, όπου οι φυσικοί αριθμοί a, b ικανοποιούν τη σχέση: $ab = n$), αποκτούμε μια διμελή πράξη $\star : \mathcal{A} \times \mathcal{A} \longrightarrow \mathcal{A}$.

- (1) Να δείξετε ότι η πράξη \star είναι προσεταιριστική.
- (2) Να δείξετε ότι η πράξη \star είναι μεταθετική.
- (3) Να δείξετε ότι υπάρχει μοναδική απεικόνιση $\varepsilon \in \mathcal{A}$ έτσι ώστε:

$$\varepsilon \star f = f = f \star \varepsilon$$